

пропагандира идеята за сдружаване между всички класни учители, да проучи належащите въпроси и да свика през идната ваканция конгресъ, който да приеме устава и да обяви официално, съ утвърденъ уставъ, живота на новата учителска организация.¹⁾ И действително, първиятъ учредителенъ конгресъ на КУС бива свиканъ на 28 августъ 1902 год.; открива го и закрива тогашния м-ръ на Народното Провъщение, Христо Тодоровъ.

Като най-главна точка отъ дневния редъ на учредителния конгресъ е въпросътъ за целта и срѣдствата на новообразуванния учителски съюзъ. Около него се повдигатъ най-продължителни и най-оживени разисквания. Съ малко изключения, делегатитъ поддържатъ, че целта трѣбва да бѣде *умствено и нравствено повдигане на народа*. Както при основанието на БУС, учителството плащаше данъкъ на народничеството и не можеше да си позволи „еретическата мисль“, че може и трѣбва да се организира въ името на своитъ професионални интереси и поставяше на Съюза цель народническа, така сжщо постѣпий и класното учителство, защото и то още плащаше данъкъ на това народничество. Конгресътъ постави за цель на КУС: *а) да сдружи всички учители при срѣднитъ и пълни училища въ България; б) да работи за всестраниното усъвършенствуване на членоветъ си; в) да съдействува за правилното развитие и уреждане на учебното дѣло въ страната и г) да подпомага културното развитие на обществото.*

За органъ на новоосновения съюзъ се отпредѣля в. „Учителски вестникъ“. Той става живъ отразъ на анемичния животъ на КУС. Презъ първитъ години „Учителски вестникъ“ приличаше на научно списание. Въ него се третираха образователни, научни и други въпроси, и рѣдко организационни... Примиреностъта, хрисимостъта и слабата обществена проява, а ние ще прибавимъ и бюрократизма на срѣднешколския учител, бѣха отразени и въ живота на организацията, и върху страницитъ на идейния му органъ въ началото на съществуването имъ“, казва Ст. Костурковъ въ горепоменатата своя статия „Първи стѣпки“.

Учителскитъ дружества на новообразуванния съюзъ редъ години не проявяватъ почти никакви признаци на животъ. Тѣ съществуватъ само номинално. Ако понѣкога се повдигалъ тона и се заговори за нѣкаква борба, това ставало само въ колонитъ на „Учителски в-къ“, безъ да намѣри и най-слабъ отгласъ въ дружествата. Както пише Ст. Костурковъ, „не бѣше лесно да се разбуди бюрократичния духъ, създаванъ и закрепванъ съ десетилѣтния между срѣдношколското учителство, и да се извика на борба срещу неправдитъ и беззаконията, срещу мизерията и страданията, що изпитваше, кога частъ отъ професията, кога цѣлата професия“.²⁾

Както въ БУС, така и въ КУС, поставената съюзна цель претърпѣ измѣнение. Животътъ вършеше своето и съ неумолима суровостъ рушеше заблужденията на гимназиалния учител — бюрократъ. Обще-

¹⁾ Гл. „Юбилейна книга и пр.“, стр. 16-19.

²⁾ Гл. сп. „Първи стѣпки“, Ст. Костурковъ, стр. 225.